

Valsts pētījumu programmas
**"Letonika latviskas un eiropēiskas
sabiedrības attīstībai" otrās kārtas**
zinātniskās un sociālās ietekmes
izvērtēšanas pārskats
(īstenošanas periods 15.06.2022.-19.12.2024.)

Rīga, 2025

Saturs

Valsts pētījumu programmas “Letonika latviskas un eiropeiskas sabiedrības attīstībai” otrās kārtas regulējums	3
Programmas mērķi, uzdevumi un sasniedzamie rezultāti	3
Konkursa norise	4
Programmas īstenošana un uzraudzība.....	5
Projekts “Mūsdienu latviešu valodas lietojums un attīstība”	6
Projekta pamatinformācija	6
Informācija par projekta finansējuma izlietojumu	7
Zinātniskā izcilība un galvenie zinātniskie sasniegumi.....	7
Zinātniskās kapacitātes pieaugums un studējošo iesaiste zinātniskajā darbībā	8
Sociāli ekonomiskā ietekme	9
Komunikācija un publicitāte	10
Ekspertu vērtējums un rekomendācijas īstenotājiem	11
Projekta zinātniskie rezultāti	11
Secinājumi	14

Valsts pētījumu programmas “Letonika latviskas un eiropiskas sabiedrības attīstībai” otrās kārtas regulējums

[Zinātniskās darbības likums](#) (pieņemts 2005. gada 14. aprīlī);

[2018. gada 4. septembra Ministru kabineta noteikumi Nr. 560 "Valsts pētījumu programmu īstenošanas kārtība"](#) (turpmāk - MK noteikumi)

[2021. gada 7. jūlija Ministru kabineta rīkojums Nr. 475 "Par valsts pētījumu programmu "Letonika latviskas un eiropiskas sabiedrības attīstībai"](#) (turpmāk – MK rīkojums)

[Valsts pētījumu programmas "Letonika latviskas un eiropiskas sabiedrības attīstībai" projektu pieteikumu atklātā konkursa otrās kārtas nolikums](#) (apstiprināts 2022. gada 1. februārī)

Programmas mērķi, uzdevumi un sasniedzamie rezultāti

Programmas virsmērķis ir Latvijā veidot iekļaujošu latvisku un eiropisku zināšanu sabiedrību, kuras pamats ir demokrātiskās vērtības, latviešu valoda un kultūra.

Programmas mērķis ir radīt jaunas zināšanas un risinājumus, lai sekmētu ilgtspējīgu Latvijas sabiedrības un valsts attīstību. Tas ietver valodas, vēstures, kultūras, latviešu un mazākumtautību identitātes pētniecību, izglītības transformācijas iespēju izpēti, kā arī nepieciešamā cilvēkkapitāla paplašināšanu.

Programmas “Letonika latviskas un eiropiskas sabiedrības attīstībai” otrās kārtas uzdevums ir mūsdienu latviešu valodas attīstības un lietojuma izpēti, kas ietver: mūsdienu latviešu valodas pētniecību ar statistiskās, vizualizācijas un korpuslingvistikas metodēm, kā arī jaunu lingvistikas metožu un teoriju lietojumu (piemēram, lietišķā valodniecība, kognitīvā lingvistika, eksperimentālā valodniecība, leksiski funkcionālā gramatika) un jaunu terminu izstrādi latviešu valodniecībā šādos izpētes virzienos:

- latviešu literārās valodas attīstības tendences, pētījumi par valodas ideoloģiju un valodas standartizāciju;
- Latvijas iedzīvotāju lingvistisko ieradumu, attieksmju un pārlicību monitorings dažādās saziņas situācijās, balstoties uz modernām sociolingvistiskām teorijām un metodēm, mūsdienīgiem un neformāliem avotiem;
- bērnu valodas apguve, bērnu un jauniešu valodas prasme un lietojums izglītības iestādēs un diasporā;
- virtuālā saziņa un latviešu valodas lietojums sociālajos medijos;
- latviešu valodas leksikas semantiskie un gramatiskie aspekti;
- latviešu valodas terminoloģijas zinātnisko principu un praktiskās terminrades kā zinātniskās darbības daļas attīstība.

Programmas kopīgie (horizontālie) uzdevumi:

- veidot un attīstīt starpdisciplināras un iekļaujošas starptautiski konkurētspējīgas zinātnieku grupas, kas zinātniskajā darbībā izmanto pētniecības metodes un tehnoloģijas, kas ir atzītas pasaules zinātnieku vidū;

- nodrošināt pētniecības procesa un pētījuma rezultātu ietekmi uz dažādām mērķa grupām: pētniecības kopienu, visu līmeņu izglītojamiem izglītības procesā, nozaru politikas veidotājiem un ieviesējiem, projekta mērķim piekritīgām tautsaimniecības nozarēm, sabiedrību kopumā
- attīstīt inovatīvus risinājumus un veicināt to plašāku izmantošanu;
- nodrošināt publisku pieejamību pētniecības rezultātiem, tai skaitā nodrošinot bezmaksas piekļuvi zinātniskajām publikācijām un deponējot jauniegūtos pētniecības datus pētniecības datu repozitorijos atbilstoši FAIR (*findable, accessible, interoperable, reusable*) principiem – atrodami, pieejami, sadarbspējīgi un atkārtoti lietojami;
- nodrošināt projektā radīto zināšanu pārnesi, iesaistot sabiedrību un veicinot tās izpratni par pētniecības lomu un devumu sabiedrībai nozīmīgu jautājumu risināšanā, tai skaitā sagatavojot informatīvus populārzinātniskus rakstus par veiktajiem pētījumiem, to rezultātiem un sabiedrības ieguvumiem;
- apzināt iepriekšējos, citu institūciju un citu valstu pētījumus, instrumentus un datubāzes.

Programmas īstenošanas laikā sasniedzamie rezultāti:

- izstrādāti vai pielāgoti inovatīvi, galalietotāju mērķa grupu vajadzībām atbilstoši rīki un risinājumi;
- veicinātas izmaiņas rīcībpolitikā (piemēram, konsultējot nozaru politikas veidotājus, sagatavojot rekomendācijas un vadlīnijas);
- izveidoti starpdisciplināri un transdisciplināri (ar partneriem ārpus akadēmiskās vides) konsorcijs, iesaiste starptautiskās sadarbības tīklos un konsorcijs, projektu pieteikumi Eiropas Savienības un citās starptautiskās programmās;
- attīstīts cilvēkkapitāls, iesaistot pētniecībā jaunos un diasporas zinātniekus, nodrošinot prakses un darba iespējas studējošajiem un zinātniskā doktora grāda pretendentiem, kā arī attīstot ar programmu saistītus maģistrantūras un doktorantūras studiju modeļus;
- zinātniskās monogrāfijas un oriģināli zinātniskie raksti *Web of Science* vai SCOPUS (A vai B) datubāzēs iekļautajos žurnālos vai konferenču rakstu krājumos;
- informatīvi populārzinātniski raksti par dažādām auditorijām veiktajiem pētījumiem, to rezultātiem un sabiedrības ieguvumiem.

Konkursa norise

Programmas konkursa otrā kārtā tika izsludināta 2022. gada 4. februārī, ar projektu pieteikumu iesniegšanas termiņu līdz 2022. gada 6. martam.

Konkursa ietvaros tika plānots finansēt vienu projektu, kas atbilstu programmā noteiktajiem uzdevumiem, projekta īstenošanai paredzot valsts budžeta finansējumu 427 000 *eiro* apmērā. Viena projekta īstenošanai paredzēti 32 mēneši.

Tika saņemts viens projekta pieteikums, kas tika novērtēts kā atbilstošs konkursā noteiktajiem administratīvajiem kritērijiem, un ārzemju eksperti veica projekta pieteikuma zinātnisko izvērtēšanu. Projekta pieteikums zinātniskajā izvērtēšanā sasniedza kvalitātes sliekšni gan katrā no kritērijiem, gan visos kritērijos kopumā.

Konkursa rezultātā tika pieņemts lēmums par projekta pieteikuma **VPP-LETONIKA-2022/1-0001 "Mūsdienu latviešu valodas lietojums un attīstība"** finansēšanu. Projekta pieteikumam tika piešķirts viss pieprasītais finansējums **427 000 *eiro*** apmērā. Projekts bija jāīsteno no 2022. gada 15. jūnija līdz 2024. gada 19. decembrim.

Programmas īstenošana un uzraudzība

Izglītības un zinātnes ministrija tika noteikta par atbildīgo institūciju programmas īstenošanā. Programmas uzraudzības struktūra veidota, lai nodrošinātu gan projekta progresu, gan rezultātu sasniegšanu, gan arī finansējuma efektīvu izlietojumu, vienlaikus pozicionējot projekta rezultātus plašākā stratēģiskā kontekstā. **Programmas stratēģiskās vadības padome**, kuras sastāvā ir pārstāvji no IZM, Eiropas Parlamenta, Valsts prezidenta kancelejas, Valsts kancelejas, Ārlietu ministrijas, Kultūras ministrijas, Tieslietu ministrijas, NATO Stratēģiskās komunikācijas ekselences centra, SIA "Tilde", Latvijas Jauno zinātnieku apvienības un Latvijas cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas "SUSTENTO", kā arī diasporas zinātnieki no Kristiana Albrehta universitātes Ķīlē (Christian-Albrechts-Universität zu Kiel) un Londonas Universitātes koledžas (University College London), sniedza konsultatīvu atbalstu programmas izstrādes un īstenošanas laikā un paredzēts, ka tā sniegs arī viedokli par programmas rezultātiem pēc tās noslēguma. **Programmas īstenošanas un uzraudzības komisija** (turpmāk – komisija), kuras sastāvā bija astoņi balsstiesīgi komisijas locekļi (trīs Izglītības un zinātnes ministrijas deleģēti pārstāvji, viens Ārlietu ministrijas deleģēts pārstāvis, viens Kultūras ministrijas deleģēts pārstāvis, viens Tieslietu ministrijas deleģēts pārstāvis, viens Valsts kancelejas deleģēts pārstāvis, viens Valsts valodas centra deleģēts pārstāvis) un viens komisijas eksperts bez balsstiesībām (Latvijas Zinātnes padomes deleģēts pārstāvis), regulāri sekoja projekta izpildes progresam. Savukārt **Latvijas Zinātnes padome** (turpmāk – LZP) nodrošināja programmas ieviešanu, sniedzot konsultācijas projekta īstenošanai par jautājumiem, kas saistīti ar projektu īstenošanu, veicot finanšu un rezultātu izpildes uzraudzību, kā arī projekta zinātnisko rezultātu izpildes monitoringu un programmas noslēguma izvērtēšanu.

LZP projekta īstenošanas uzraudzību veic trīs virzienos – zinātniskā ekspertīze, projekta rezultātu izpildes uzraudzība un finansējuma izlietojuma efektivitātes uzraudzība. Projekta zinātnisko rezultātu izpildes uzraudzības ietvaros LZP izvērtēja sākotnēji paredzēto zinātnisko rezultātu sasniegšanas progresu, pārbaudot sasniegto rezultātu atbilstību iecerētajam projekta vidusposmā un noslēgumā. Finansējuma izlietojuma efektivitātes uzraudzības ietvaros LZP pārbaudīja projekta izdevumus, ņemot vērā projekta finanšu pārskatā norādītos datus un iesniegtos izdevumus pamatojošos dokumentus.

Pēc projekta 16 mēnešu īstenošanas to īstenošanai iesniedza vidusposma pārskatu, kam tika veikta zinātniskā izvērtēšana. Ārvalstu eksperti konsolidētajā vērtējumā rekomendēja "**Turpināt projektu**". Konkursa vidusposma zinātniskā un sociālā ietekme ir aprakstīta ziņojumā [Valsts pētījumu programmas "Letonika latviskas un eiropiskas sabiedrības attīstībai" otrās kārtas vidusposma zinātniskās un sociālās ietekmes izvērtēšanas pārskats](#).

Projekta **VPP-LETONIKA-2022/1-0001 "Mūsdienu latviešu valodas lietojums un attīstība"** īstenošana ir noslēgusies saskaņā ar līgumā noteikto termiņu – **2024. gada 19. decembrī**. Projekta īstenošanās noslēgumā tika iesniegts gala zinātniskais pārskats, un eksperti, vērtējot projektu noslēguma pārskatus un sagatavoto rezultātu sarakstu, konsolidētajā zinātniskajā vērtējumā sniedza novērtējumu "**Mērķis ir sasniegts**".

Īstenošanā projekta zinātniskā devuma un sociālās ietekmes izvērtējums ir sagatavots sekojoši:

- pamatinformācija par projektu (nosaukums angļiski, projektam piešķirtais finansējums, projekta iesniedzējs, projekta sadarbības partneri (ja tādi ir), pamata un papildu zinātnes nozares, prioritārie virzieni zinātnē, Viedās specializācijas (RIS3) jomas, projekta mērķis, projekta tematiskais uzdevums, projekta kopsavilkums, atslēgas vārdi);
- informācija par projekta finansējuma izlietojumu;
- zinātniskā izcilība un galvenie zinātniskie sasniegumi;
- zinātniskās kapacitātes pieaugums un studējošo iesaiste zinātniskajā darbībā;
- sociāli ekonomiskā ietekme;
- komunikācija un publicitāte;
- ekspertu vērtējums un rekomendācijas īstenošanai;
- zinātniskie rezultāti.

Projekts “Mūsdienu latviešu valodas lietojums un attīstība”

Projekta pamatinformācija

Projekta numurs: VPP-LETONIKA-2022/1-0001

Project title: *Use and Development of Modern Latvian*

Piešķirtais finansējums: 427 000 eiro

Projekta iesniedzējs: Latvijas Universitāte (LU)

Sadarbības partneri:

- Liepājas Universitāte (LiepU), šobrīd RTU Liepāja
- Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija (RTA)
- Latviešu valodas aģentūra (LVA)

Projekta vadītāja: Dr.habil.philol. Ina Druvieta

Zinātnes nozare: Valodniecība un literatūrzinātne

Prioritārais virziens zinātnē: Latvijas valstiskums, valoda un vērtības, kultūra un māksla

Viedās specializācijas (RIS3) joma: Sociālo un humanitāro zinātņu nozares ar horizontālu ietekmi RIS3.

Projekta mērķis: paplašināt zināšanas par mūsdienu latviešu valodas lietojumu un attīstību, analizēt valodas situāciju, lingvistisko attieksmi un valodas apguves problēmas, arī diasporā, veicināt literārās valodas standartizāciju un terminoloģijas attīstību.

Projekta tematiskais uzdevums: MK 07.07.2021. rīkojuma Nr. 475 6.5.1. apakšpunkta uzdevuma priekšmets ir mūsdienu latviešu valodas attīstības un lietojuma izpēte. Šis uzdevums iekļauj mūsdienu latviešu valodas pētniecību ar statistiskās, vizualizācijas un korpuslingvistikas metodēm, kā arī jaunu lingvistikas metožu un teoriju lietojumu (piemēram, lietišķā valodniecība, kognitīvā lingvistika, eksperimentālā valodniecība, leksiski funkcionālā gramatika) un jaunu terminu izstrādi latviešu valodniecībā šādos izpētes virzienos: (a) latviešu literārās valodas attīstības tendences, pētījumi par valodas ideoloģiju un valodas standartizāciju; (b) Latvijas iedzīvotāju lingvistisko ieradumu, attieksmju un pārliecību monitorings dažādās saziņas situācijās, balstoties uz modernām sociolingvistiskām teorijām un metodēm, mūsdienīgiem un neformāliem avotiem (sociālajiem medijiem, sarunvalodu un citiem avotiem); (c) bērnu valodas apguve, bērnu un jauniešu valodas prasme un lietojums izglītības iestādēs un diasporā; (d) virtuālā saziņa un latviešu valodas lietojums sociālajos medijos; (e) latviešu valodas leksikas semantiskie un gramatiskie aspekti; (f) latviešu valodas terminoloģijas zinātnisko principu un praktiskās terminrades kā zinātniskās darbības daļas attīstība.

Projekta kopsavilkums: projekta uzdevums ir nodrošināt latviešu valodas kā Latvijas valstiskuma un vērtībās balstītas kopīgās identitātes pamata ilgtspēju. Projekts izstrādāts kā vienots četru apakšprojektu kopums. Pirmajā apakšprojektā pētītas latviešu literārās valodas attīstības tendences saistībā ar valodas ideoloģiju un valodas standartizācijas procesiem, izmantojot mūsdienīgas sociolingvistisko pētījumu metodes. Sadarbībā ar Latviešu valodas aģentūru analizēti Latvijas iedzīvotāju valodas lietošanas paradumi atšķirīgās komunikatīvās situācijās, kā arī lingvistiskā attieksme dažādu sociālo grupu vidū. Otrajā apakšprojektā pētnieki pievēršas bērnu valodas apguvei, bērnu un jauniešu valodas prasmei un valodas lietojumam izglītības iestādēs un diasporā. Trešajā apakšprojektā analizēta virtuālā saziņa, latviešu valodas lietojums sociālajos medijos un to ietekme uz latviešu valodas semantiskajiem un gramatiskajiem aspektiem. Ceturtais apakšprojekts veltīts latviešu valodas terminoloģijas zinātnisko principu un praktiskās terminrades pilnveidei. Projekts sniedz ieguldījumu gan sociolingvistikas un valodas apguves teorijas, gan izglītības un sabiedrības informēšanas jomā, tādējādi stiprinot valsts valodas statusu un funkcijas. Projektā gūtie secinājumi

izmantojami valsts valodas pamatnostādņu aktualizēšanai un veido ievirzi turpmākiem akadēmiskiem pētījumiem.

Atslēgas vārdi: Valodas ideoloģija, valodas standartizācija, terminoloģija, valodas apguve, diasporas valoda, valoda sociālajos tīklos

Informācija par projekta finansējuma izlietojumu

Projekta kopējais finansējums, <i>eiro</i>	Atlīdzība	Preces un pakalpojumi	Netiešās izmaksas (nepārsniedz 25% no izdevumiem)	Kopā
Piešķirtais finansējums, <i>eiro</i>	339 861,00	1739,00	213 600,00	427 000,00
Izlietotais finansējums, <i>eiro</i>	333 046,74	640,00	202 579,25	417 108,25
Plānotais pret izlietoto, <i>eiro</i>	6814,26	1099,00	11 020,75	9891,75
Starpība %	0,98	0,37	0,95	

Zinātniskā izcilība un galvenie zinātniskie sasniegumi

Projekts īstenots, sadarbojoties trīs zinātniskajām institūcijām, iesaistot arī IZM Latviešu valodas aģentūru. Lai sasniegtu projektam izvirzītos mērķus, tika izveidotas četras pētnieku grupas, kas veica noteiktus uzdevumus apakšprojektu ietvaros.

➤ **Latviešu valodas attīstības un lietojuma izpēte**

Šajā apakšprojektā tika pētītas latviešu literārās valodas attīstības tendences saistībā ar valodas ideoloģiju un valodas standartizācijas procesiem, izmantojot mūsdienīgas sociolingvistisko pētījumu metodes. Analizēti Latvijas iedzīvotāju valodas lietošanas paradumi atšķirīgās komunikatīvās situācijās, kā arī lingvistiskā attieksme dažādu sociālo grupu vidū, pētītas latviešu literārās un sarunvalodas attīstības tendences, valodas ideoloģija un sabiedrības priekšstati par valodas normām. Pētījuma rezultātā tika apkopoti dati par Latvijas iedzīvotāju valodas paradumiem un attieksmēm dažādās saziņas situācijās, kā arī veikta plaša aptauja par valodas situāciju Latvijā 2023. gadā, kas parādīja **pieaugošu latviešu valodas lietojumu** gan publiskajā, gan privātajā sfērā. Apakšprojektā sasniegtie rezultāti palīdz novērtēt latviešu valodas situācijas pozitīvo un negatīvo dinamiku, kā arī noteikt konkrētus uzdevumus, kas risināmi valodas politikas ietvaros. Projekts pirmo reizi akadēmiskā līmenī pievērsās **vieglajai valodai** kā latviešu literārās valodas specifiskai apakšnozarei, kā arī **angļu valodas ietekmei** uz latviešu valodu.

➤ **Bērnu un jauniešu valodas prasmes un apguve**

Otrajā apakšprojektā pētnieki pievērsās bērnu valodas apguvei, bērnu un jauniešu valodas prasmei un valodas lietojumam izglītības iestādēs un diasporā. Tika pētīta bērnu valodas apguve bērnu un jauniešu valodas prasmes, īpaši pievērsties vidusskolēnu rakstu valodas kompetencei. Tāpat nozīmīga vieta pētījumā bija latviešu diasporas izpētei, pievērsties tādām tēmām kā ģimenes valodas

uzskati un latviešu valodas lietojuma prakses latviešu diasporas ģimenēs. Lai noskaidrotu, kuri individuālie un sabiedriskie faktori ietekmē lēmumus par latviešu valodas saglabāšanu un apguvi, kuriem valodas politikas komponentiem ģimenē ir izšķiroša nozīme, tika veiktas daļēji strukturētas intervijas.

Lai apzinātu bērnu un skolotāju latviešu valodas prasmes, uzzinātu, cik daudzveidīga ir pašreizējā prakse, izprastu inovatīvus valodas mācīšanas un mācīšanās veidus, un veicinātu valodas lietošanu, tika izstrādāta un aprobēta anketa izglītības darbiniekiem, lai novērtētu valodas prasmes un mācību vides ietekmi un valodas apguvi izglītības iestādēs.

➤ Valodas lietojums digitālajā vidē

Trešajā apakšprojektā pētījumi noritēja divos galvenajos virzienos: virtuālā komunikācija un latviešu valodas lietošana sociālajos medijos un latviešu valodas leksikas semantisko un gramatisko aspektu izpēte. Tika analizēta latviešu valodas lietojums interneta vidē un identificētas jaunas komunikācijas formas un valodas mainīgums digitālajā laikmetā.

Tika analizētas empīriskā valodas materiāla ieguves metodes, lai pārbaudītu individuālā vākuma lietderību mūsdienu tehnoloģiju laikmetā. Dažādu gramatiski marķētu latviešu valodas korpusu pieejamība nodrošina arvien plašākus korpusa datus balstītus gramatikas pētījumus. Savukārt individuālajam vākumam ir bijusi liela nozīme valodniecības attīstībā, un tas ir senāks praktiskā materiāla ieguves veids. Pirmo reizi latviešu valodniecībā ir salīdzinātas korpusa datu un individuālā vākuma priekšrocības un trūkumi.

➤ Terminoloģijas attīstība

Šis apakšprojekts tika veltīts latviešu valodas terminoloģijas zinātnisko principu un praktiskās terminrades pilnveidei. Pētnieki darbojas divos virzienos: 1) terminoloģiskā darba teorētiskās bāzes un prakses salīdzinājums Latvijā un ārvalstīs, 2) konceptuālā ietvara tālāka izstrāde jaunai stilistikas terminoloģiskajai vārdnīcai latviešu valodā. Praktiska terminoloģiskā darba rezultāti ieviesti izglītībā, zinātnē un valsts pārvaldē.

Projekta rezultātā tapis izdevums [Valodas situācija Latvijā. Sabiedrības aptaujas rezultāti](#). Pamatojoties uz tiešajām intervijām ar 1113 Latvijas pastāvīgajiem iedzīvotājiem (15 līdz 75 gadu vecumā) visos Latvijas reģionos, tika apzināta iedzīvotāju valodu, īpaši latviešu valodas, prasme, efektīvākie latviešu valodas apguves veidi, valodu lietojums dažādās sociolingvistiskās jomās, latviešu valodas lietojumu sekmētāji un kavētāji faktori un lingvistiskā attieksme. Pēc kvantitatīvo un kvalitatīvo datu analīzes izstrādāti secinājumi un rekomendācijas valsts valodas politikas pilnveidei. Pētījuma datu analīze atspoguļo Latvijā lietoto valodu pozīcijas un prestižu, kur vērojams gan latviešu valodas prasmes un lietojuma pieaugums publiskajā un privātajā saziņā, gan arī pēdējos gados strauji augošais angļu valodas prestižs sabiedrībā, kas veicinājis arī tās prasmes strauju pieaugumu.

Zinātniskās kapacitātes pieaugums un studējošo iesaiste zinātniskajā darbībā

Īstenotā projekta ietvaros tika būtiski veicināta tā komandas zinātniskās kapacitātes attīstība, projektā iesaistīti studējošie, jaunie pētnieki, veidota starpdisciplināra un starptautiska sadarbība.

🎓 Studējošo iesaiste un pētniecisko prasmju attīstība:

- studējošie guva iespēju piedalīties konferencēs un semināros, kā arī klausīties pieredzējušu kolēģu ziņojumus, tādējādi veicinot interesi par zinātni;

- tika veicināta akadēmiskās ataudzes veidošanās. Projekta ietvaros aizstāvēts viens promocijas darbs, bet vēl divi ir tapšanā, savukārt plašais valodniecības jomu aptvērums un augstskolu pasniedzēju iesaiste projekta norisē veicinājis bakalaura un maģistra darbu darbu izstrādi ar projekta tematiku saistītā tematikā;
- projektā tika iesaistīti arī skolēni un studenti, kuri nebija tiešie projekta dalībnieki – viņi palīdzēja pētījumu materiālu vākšanā (intervijas, lauka pētījumi, izraksti) un rezultātu popularizēšanā. Tas rosināja interesi par pētniecību jauniešu vidū;
- pamatojoties projekta pētījumos, tika izstrādāti jauni studiju kursi;
- Izveidotos digitālos resursus un grāmatas varēs izmantot studiju un pētniecības procesā;
- studējošie un jaunie pētnieki prezentēja pētījuma rezultātus starptautiskās konferencēs, gūstot vērtīgu pieredzi un veicinot profesionālo izaugsmi.

leguldījums akadēmiskajā rakstībā:

- izstrādātas īsas un saprotamas rekomendācijas terminoloģijas lietošanā latviešu valodā, kas ir nozīmīgas akadēmiskās rakstības attīstībā;
- pētījuma rezultāti tika izmantoti ne tikai valodniecības un humanitāro zinātņu studijās, bet arī sociālo un dabaszinātņu mācību programmās, veicinot vispārēju latviešu valodas zinātniskās valodas un terminoloģijas attīstību.

Zinātniskā sadarbība un starptautiskā dimensija:

- veidota cieša sadarbība starp dažādu disciplīnu pārstāvjiem, iesaistot sociologus, psihologus, filozofus u.c., tādejādi veicinot arī šo jomu attīstību Latvijā;
- visos apakšprojektos iesaistītie pētnieki sadarbojās savā starpā, nodrošinot kompleksu pieeju valodas izpētei;
- tika nodrošināta sadarbība ar citām institūcijām un pētniekiem Latvijā un ārvalstīs, īpaši diasporas valodas jautājumos. Notikusi sadarbība ar Vitauta Magnusa Kauņas universitāti, Viļņas universitāti, Lietuviešu valodas institūtu (Lietuva), Tallinas universitāti (Igaunija), Bragas Katoļu universitāti (Portugāle), Eiropas Nacionālo valodu institūciju federāciju (EFNIL), Starptautisko dialektoloģijas un ģeolingvistikas biedrību, Starptautisko onomastikas biedrību, Baltijas studiju attīstības asociāciju, u.c.;
- rezultāti tika prezentēti un apspriesti ar valsts pārvaldes iestādēm (piemēram, Izglītības un zinātnes ministrija, Ārlietu ministrija), kā arī ieviesti diasporas atbalsta programmās un izglītības politikā.

Sociāli ekonomiskā ietekme

Projekta rezultātā novērojama ietekme uz **ricībpolitiku, valsts valodas politiku**. Sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju projekta komanda izstrādāja ieteikumus saistībā ar valodas apmācību skolās, kā rezultātā tika piešķirts finansējums skolotāju asistentiem, lai panāktu projekta rekomendāciju ieviešanu Latvijas skolās. Savukārt sadarbībā ar Rīgas domi tika organizētas lekcijas astoņām skolotāju grupām par vieglās valodas lietojumu, piedāvājot atbalstu un ieteikumus. Tāpat saistībā ar vieglo valodu Rīgas Stradiņa universitātē organizētas darbnīcas un lekciju kurss “Vieglā valoda”. Šī daudzpusīgā sadarbība sekmēja projekta rezultātu pārnesi uz valsts politikas plānošanas un īstenošanas līmeni, stiprinot latviešu valodas ilgtspēju un sabiedrības izpratni par valodas nozīmi.

Tāpat novērojama ietekme uz **tautsaimniecību**, pētot **valodas un ekonomikas saikni**. Projekta mērķis bija identificēt aktuālās problēmas un tendences latviešu valodas lietojumā un attīstībā, īpašu uzmanību pievēršot tās saiknei ar ekonomiskajiem faktoriem. Mūsdienās sociolingvistikā aizvien biežāk tiek pētīta valodas ekonomiskā vērtība – proti, cik daudz preču un pakalpojumu ir pieejami konkrētā valodā, un kā tas ietekmē valodas apguvi un lietojumu. Tā kā latviešu valoda atrodas valodu konkurencē ar augstas ekonomiskās vērtības valodām, pētījums bija vērsts uz iespēju līdzsvarot šo nevienlīdzību ar juridisku regulējumu un pozitīvu valodas attieksmju veicināšanu.

Terminoloģijas izpēte ir nozīmīga tulkotājiem, juristiem, akadēmiskajiem pētniekiem, studentiem, kā arī mediju un mārketinga speciālistiem. Labāka izpratne par mūsdienu terminoloģijas tendencēm palīdz novērst neskaidrības, īpaši attiecībā uz jaunajiem jēdzieniem un izaicinājumiem profesionālajā praksē. Precīzāka terminoloģija palīdz izvairīties no kļūdām un juridiskām problēmām, taupa laiku un resursus.

Komunikācija un publicitāte

Projekta ietvaros pētījumu rezultāti tika mērķtiecīgi izplatīti divām galvenajām auditorijām:

- valsts institūcijām, kas atbild par valodas politiku, izglītību, kultūru un reģionālo attīstību (t.sk. Saeima, ministrijas, valsts aģentūras, pašvaldības u.c.);
- plašākai sabiedrībai (t.sk. nevalstiskās organizācijas, izglītības un kultūras iestādes, mediji).

Atbilstoši mērķauditorijai tika izvēlēta arī informācijas nodošanas forma – no ieteikumiem likumdošanas pilnveidei līdz populārzinātniskiem rakstiem, lekcijām un sabiedrības pasākumiem.

Galvenās projekta publicitātes aktivitātes:

- semināri valsts un pašvaldību darbiniekiem par projekta rezultātiem un to nozīmi valsts valodas un nacionālās drošības kontekstā;
- tikšanās un semināri ar skolotājiem un citiem valodas izglītībā iesaistītiem profesionāļiem, piemēram, tematiskie semināri skolotājiem un skolēniem Daugavpilī, Rīgā un Liepājā;
- aktīva sadarbība ar nacionālajiem un reģionālajiem medijiem, intervijās un publikācijās izklāstot projekta aktualitātes un sasniegumus;
- sociālo komunikācijas tīklu un universitāšu mājaslapu izmantošana projekta aktualitāšu izplatīšanai, piemēram, aktuālā informācija par projekta norisi tika publicēta [LU Latviešu valodas institūta](#) mājaslapā;
- tapuši populārzinātniski raksti, kas iepazīstina sabiedrību ar projektā sasniegto, piemēram, [Noturīgas vērtības nemierīgajā laikā](#);
- notikušas intervijas ar projekta pētniekiem reģionālos, nacionālos un starptautiskos medijos: Latvijas Radio, Ventas Balss, lasi.lv, Radio NABA, Sprāk Tidningen u.c.;
- organizētas darbnīcas studējošiem un skolēniem par vieglās valodas lietojumu un mūsdienu valodas izaicinājumiem.

Kopumā projekta komunikācijas stratēģija bija daudzslāņaina, balstīta mērķauditoriju vajadzībās un vērsta uz plašu sabiedrības informēšanu par valodas attīstības jautājumiem, valsts valodas politiku un zinātnes ieguldījumu sabiedrības izglītošanā.

Ekspertu vērtējums un rekomendācijas īstenotājiem

Ekspertu vērtējumā projekta ietvaros veikts stratēģiski nozīmīgs un zinātniski kvalitatīvs Latvijas valodniecības un sociolingvistikas pētījums, un tā ieguldījums ir būtisks valsts valodas politikas pilnveidē, izglītības sistēmas attīstībā, digitālās valodas vides izpratnē un akadēmiskās kapacitātes stiprināšanā. Projekts ir veicinājis publisko izpratni par latviešu valodas lomu nacionālas identitātes veidošanā, kā arī stiprinājis Latvijas akadēmisko reputāciju starptautiskajā telpā.

Eksperti rekomendē:

- **nodrošināt pēctecību un ilgtermiņa atbalstu** turpmākajiem valodas izpētes projektiem;
- **integrēt pētījuma rezultātus valodas politikā un izglītībā**, īpaši pievēršoties latviešu valodas apguvei disporā;
- **stiprināt sadarbību ar medijiem un sabiedrību**, turpinot komunikāciju ar nacionālajiem un reģionālajiem medijiem, skolotājiem un nevalstiskajām organizācijām, lai palielinātu sabiedrības informētību par valodas politikas nozīmi un veicinātu izpratni par valodas dinamiku;
- **veicināt starpdisciplināru un starptautisku sadarbību**, lai stiprinātu Latvijas zinātnisko kapacitāti un starptautisko konkurētspēju;
- **attīstīt digitālos resursus un pieejamos valodas rīkus** - balstoties projekta rezultātos, jāveicina valodas korpusu, terminoloģijas datubāzu un vieglās valodas vadlīniju tālāka attīstība un izmantošana valsts pārvaldē, izglītībā un sabiedrībā.

Projekta zinātniskie rezultāti

Kategorija	Plānots noslēgumā, (skaits)	Publicēts (skaits)
Orīģināli zinātniskie raksti, kas publicēti Web of Science Core Collection vai SCOPUS datubāzēs iekļautos žurnālos vai konferenču rakstu krājumos	7	10
Orīģināli zinātniskie raksti, kas publicēti zinātniskajos izdevumos vai konferenču rakstu krājumos, kuri iekļauti datubāzē ERIH PLUS	4	9
Citi anonīmi recenzēti zinātniskie raksti starptautiskos žurnālos un rakstu krājumos (starptautiski)	8	22
Citi anonīmi recenzēti zinātniskie raksti starptautiskos žurnālos un rakstu krājumos (Latvijas)	6	7
Konferenču materiāli – pilna teksta	4	5
Konferenču materiāli - kopsavilkumi	8	32
Recenzētas zinātniskās monogrāfijas	3	3
Rīcībpolitikas ziņojumi	4	4
Iesniegts projekta pieteikums starptautiskā vai nacionālā pētniecības un attīstības projektu konkursā	3	7
Sekmīgi aizstāvēts maģistra darbs projekta tematikā	1	1
Sekmīgi aizstāvēts promocijas darbs projekta tematikā	2	1 (plus 2 progresā)
Citi pētniecības specifikai atbilstoši projekta rezultāti (tai skaitā dati), kas papildina iepriekšminētos	40	161

Projektā plānotie zinātniskie rezultāti noslēguma posmā ir sasniegti, turklāt atsevišķās kategorijās projekta īstenotāji būtiski pārsnieguši plānoto. Tapušas 19 publikācijas Scopus, Web of Science un ERIH PLUS datubāzēs indeksētos izdevumos, plānoto 11 publikāciju vietā, kā arī 29 publikācijas citos starptautiskos un nacionālos zinātniskajos izdevumos. Projekta komanda ļoti aktīvi piedalījies arī konferencēs un iesniegusi septiņus jaunu projektu iesniegumus. Projekta ietvaros tapušas trīs recenzētas zinātniskās monogrāfijas, četri rīcībpolitikas ziņojumi projekta tematikā, kā arī aizstāvēts viens maģistra un viens promocijas darbs. Vēl divi promocijas darbi ir izstrādes stadijā. Projekta komanda atskaitē arī informē par 161 cita veida zinātniskā rezultāta sasniegšanu, piemēram, tapuši populārzinātniski raksti nozares speciālistiem (pedagoģiem, valodniekiem, citiem interesentiem), notikusi dalība studiju, praktiķu konferencēs, dalība un projekta rezultātu prezentācija dažādos publiskos pasākumos (piemēram [Valsts valodas pasākumā](#)), semināri Latvijā un latviešu diasporai ārvalstīs, meistarklases par vieglās valodas lietojuma problēmām.

Publikācijas

1. Baltiņš, M. Valodas jautājumu politizācija un Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisijas pirmie darba gadi ideoloģiska spiediena apstākļos. - *Linguistica Lettica*, 2023, 31 (1), <https://doi.org/10.22364/lingualet.31.1>.
2. Druvieta I. Simbolisku konceptu integrēšana valodas politikā. - *Linguistica Lettica*, 2023, 31 (1), <https://doi.org/10.22364/lingualet.31.1>.
3. Markus D.; Zīriņa T.; Markus K. Latvian Language Policy Implementation in Latvian Pre-school: Latvian Language Skills of Minority Children.. - *Sustainable Multilingualism*, 2023, <https://doi.org/10.2478/sm-2023-0004>, <https://doi.org/10.2478/sm-2023-0004>
4. Helviga A. Dažas atziņas par terminoloģijas attīstības teorētiskajiem un praktiskajiem aspektiem 21. gadsimta pirmajās divās desmitgadēs: valodniecības un literatūrzinātnes nozares piemēri. - *Linguistica Lettica*, 2023, 31 (1), <https://doi.org/10.22364/lingualet.31.1>.
5. Kvašīte R. Eponīmiskie termini humanitāro zinātņu vārdnīcās: latviešu un lietuviešu paralēles. - *Linguistica Lettica*, 2023, 31 (1), <https://doi.org/10.22364/lingualet.31.1>.
6. Lauze L. Personu identificēšana un uzrunas lietojums latviešu valodā. - *Linguistica Lettica*, 2023, 31 (1), <https://doi.org/10.22364/lingualet.31.1>.
7. Lauze L., Auziņa I. Korpusu un individuālā vākuma salīdzinājums: ģenitīva un nominatīva konkurence saistījumā ar adverbu. - *Valoda: Nozīme un Forma*, 2023, 14, 11-25. lpp, <https://doi.org/10.22364/vnf.14.08>
8. Markus D.; Tauriņa A.; Zīriņa T.; Delijeva G. Mazākumtautību pirmsskolēnu latviešu valodas prasme. - *Linguistica Lettica*, 2023, 31 (1), <https://doi.org/10.22364/lingualet.31.1>.
9. Požarnova V. Sanskrits – šķietami mirusi dievu valoda. - *Reliģiski-filozofiski raksti*, 2023
10. Polinska V., Liepa D. Polinska V.. - *Taikomoji Kalbotyra*, 2023, Vol. 20, p.221-229.
11. Baltiņš, M. Jāņa Endzelīna terminoloģiskais mantojums un tā apzināšanas iespējas. - *Linguistica Lettica*, 2023, 32, <https://doi.org/10.22364/lingualet.32>
12. Druvieta I.; Liepa D., Polinska, V. Vieglā valoda Latvijā: daži klasifikācijas un terminoloģijas jautājumi. - *Linguistica Lettica*, 2023, 32, <https://doi.org/10.22364/lingualet.32>
13. Druvieta, I. Emīlija nav Emily jeb personvārdi latviešu lingvistiskās attieksmes kontekstā. - *Linguistica Lettica*, 2024, Speciālizlaidums, <https://doi.org/10.22364/lingualet.si2024>.
14. Kvašīte R. Par Jāņa Endzelīna kontaktiem ar lietuviešu valodniekiem. - *Linguistica Lettica*, 2023, 32, <https://doi.org/10.22364/lingualet.32>
15. Lauze L. Verbi pietikt, trūkt un teikuma priekšmeta locījums apgalvojumā un noliegumā. - *Valoda: Nozīme un Forma*, 2024, 15, 108-118., <https://doi.org/10.22364/vnf.15.07>

16. Liepa D.; Mežapuķe K. Jāņa Endzelīna izstrādātās valodas kultūras normas Latvijā 20. un 21. gadsimta skatījumā.. - *Linguistica Lettica*, 2023, 32, <https://doi.org/10.22364/lingualet.32>
17. Baltiņš M. Contribution of Latvian technical intelligentsia to development of terminology until the establishment of the Republic of Latvia. - *History of Engineering Sciences and Institutions of Higher Education*, 2023, Vol.7, 10-29
18. Liepa D., Liparte E. Covid-19 pandēmija ir karas Ukrainoje: eufemizmu ir disfemizmu vartojimas viešajame diskurse latvių, lietuvių ir rusų kalbose. - *Standard Language = Bendrinė kalba*, 2023, Vol. 96, p.138-155
19. Polinska V., Liepa D. Construction of the Image of Persons with Disabilities in Latvian Mass Media. - *Standard Language = Bendrinė kalba*, 2022, Vol. 95, p.200-233., <https://doi.org/10.35321/bkalba.2023.96.07>.

Recenzētas zinātniskās monogrāfijas

1. Terminoloģija: teorija, vēsture, prakse. Kolektīva monogrāfija. Sast. un zin. red. Māris Baltiņš. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2024
2. Kļava, Gunta, Vītola, Inita. Valodas situācija Latvijā. Sabiedrības aptaujas (2023) rezultāti. Latviešu valodas aģentūra, 2024
3. Latviešu valoda pastāvībā un mainībā: norises, tendences, prognozes. Kolektīva monogrāfija. Zin. red. Ina Druviete. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2024.

Ziņojumi par rīcībpolitiku

1. Druviete, Ina. Ekspertīze sistēmas "Valsts valodas politika un pārvalde" iekšējam auditam
2. Martena, Sanita. Metodiskie ieteikumi pirmsskolas un sākumskolas pedagogiem darbam ar bērniem latviešu valodā lingvistiski neviendabīgā vidē.
3. Markus, Dace. Pirmsskolēnu gatavība mācībām 1. klasē latviešu valodā. Valsts pētījumu programmas ietvaros veiktās aptaujas rezultāti.
4. Straupeniece, Daiga; Dzintars, Normunds. Rekomendācija IZM un vispārizglītojošo skolu skolotājiem.

Sekmīgi aizstāvēts promocijas darbs projekta tematikā

1. Griķe, Anna Elizabete; darba zinātniskā vadītāja: Dr.habil.philol. Janīna Pakule-Kursīte. Tautas dievbijība Romas katoļu draudzēs Latgales pierobežā. Latvijas Universitāte, 2023

Secinājumi

Lai veicinātu iekļaujošas latviskas un eiropiskas zināšanu sabiedrības, kuras pamatā ir demokrātiskas vērtības latviešu valoda un kultūra, veidošanos, 2022. gada 4. februārī tika izsludināts Valsts pētījumu programmas **“Letonika latviskas un eiropiskas sabiedrības attīstībai”** otrās kārtas konkurss. Programmas kopējais **mērķis** bija radīt jaunas zināšanas un risinājumus, lai sekmētu ilgtspējīgu Latvijas sabiedrības un valsts attīstību, tās ietvarā veicot valodas, vēstures, kultūras, latviešu un mazākumtautību identitātes pētniecību, izglītības transformācijas iespēju izpēti, kā arī nepieciešamā cilvēkkapitāla paplašināšanu, bet otrās kārtas **uzdevums** bija mūsdienu latviešu valodas attīstības un lietojuma izpēte, kas ietver: iekļauj mūsdienu latviešu valodas pētniecību ar statistiskās, vizualizācijas un korpuslingvistikas metodēm, kā arī jaunu lingvistikas metožu un teoriju lietojumu (piemēram, lietišķā valodniecība, kognitīvā lingvistika, eksperimentālā valodniecība, leksiski funkcionālā gramatika) un jaunu terminu izstrādi latviešu valodniecībā šādos izpētes virzienos:

- latviešu literārās valodas attīstības tendences, pētījumi par valodas ideoloģiju un valodas standartizāciju;
- Latvijas iedzīvotāju lingvistisko ieradumu, attieksmju un pārlicību monitorings dažādās saziņas situācijās, balstoties uz modernām sociolingvistiskām teorijām un metodēm, mūsdienīgiem un neformāliem avotiem;
- bērnu valodas apguve, bērnu un jauniešu valodas prasme un lietojums izglītības iestādēs un diasporā;
- virtuālā saziņa un latviešu valodas lietojums sociālajos medijos;
- latviešu valodas leksikas semantiskie un gramatiskie aspekti;
- latviešu valodas terminoloģijas zinātnisko principu un praktiskās terminrades kā zinātniskās darbības daļas attīstība.

Konkursa rezultātā tika pieņemts lēmums par projekta pieteikuma **VPP-LETONIKA-2022/1-0001 "Mūsdienu latviešu valodas lietojums un attīstība"** finansēšanu. Projekta pieteikumam tika piešķirts viss pieprasītais finansējums **427 000 eiro** apmērā. Projekts bija jāīsteno no 2022. gada 15. jūnija līdz 2024. gada 19. decembrim.

Projekts īstenots, sadarbojoties trim augstskolām un Latviešu valodas aģentūrai. Tā ietvaros pētījumi notikuši četros savstarpēji saistītos apakšprojektos. Sasniegtie rezultāti būtiski paplašinājuši zināšanas par latviešu valodas attīstību, lietojumu un politiku, izmantojot mūsdienīgas sociolingvistikas metodes:

- **valodas lietojuma un attīstības pētījumi** atklāja sabiedrības valodas paradumus, valodas ideoloģiju un angļu valodas ietekmi. Pirmo reizi analizēta arī vieglā valoda kā literārās valodas apakšnozare;
- **valodas apguves pētījumos** analizēta bērnu un jauniešu valodas prasme, īpaši diasporas un izglītības iestādēs, izstrādātas rekomendācijas valodas politikas uzlabošanai;
- **digitālās komunikācijas pētījumi** atklāja valodas mainīgumu interneta vidē un salīdzināja dažādas datu vākšanas metodes valodniecībā;
- **terminoloģijas jomā** tika izstrādāti teorētiski un praktiski risinājumi akadēmiskās valodas un stilistikas attīstībai, ar plašu pielietojumu izglītībā un tulkošanā.

Projekta ietvaros būtiski veicināta zinātniskās kapacitātes attīstība, piesaistot studējošos un jaunus pētniekus, kā arī nodrošinot starpdisciplināru un starptautisku sadarbību. Studējošie un jaunie pētnieki aktīvi piedalījušies pētījumos, konferencēs un semināros, prezentējot rezultātus un izstrādājot

promocijas, maģistra un bakalaura darbus. Tika izveidoti jauni studiju kursi un digitālie resursi, kas bagātinās mācību saturu un pētniecības vidi. Ir arī vērojams ieguldījums akadēmiskās vides attīstībā: izstrādātas rekomendācijas terminoloģijas lietošanai. Notikusi starptautiskā sadarbība ar zinātniekiem no Lietuvas, Igaunijas, Portugāles un starptautiskajām organizācijām (EFNIL, dialektoloģijas, onomastikas un Baltijas studiju asociācijām). Šī sadarbība un jaunās paaudzes iesaiste nodrošina projekta ilgtspēju un pētniecības attīstību arī nākotnē.

Projekta ietvaros būtiski sekmēta **valsts valodas politikas attīstība**, sniegtas praktiskas rekomendācijas par valodas apguvi, terminoloģiju un latviešu valodas ilgtspēju. Sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju tika izstrādāti ieteikumi valodas mācību uzlabošanai. Organizētas lekcijas un darbnīcas par vieglo valodu, stiprinot tās pielietojumu izglītībā un komunikācijā. Projekts pievērsās **valodas un ekonomikas saiknei**, analizējot latviešu valodas izmantojuma nozīmi uzņēmējdarbībā, ekonomisko faktoru ietekmi uz valodas izvēli daudzvalodīgā vidē un terminoloģijas problēmas un kontaktvalodu maiņas sekas. Projekta rezultātā vairota izpratne par **valodas lomu tautsaimniecībā**, rosinot uz datiem balstītu valodas politiku un uzlabojot valodas izmantojumu sabiedrībā un profesionālajā vidē.

Projekta ietvaros tapušas **19 zinātniskās publikācijas** *Scopus*, *Web of Science* un ERIH PLUS datubāzēs indeksētos izdevumos, izdotas **trīs zinātniskās monogrāfijas** un tapuši **četri rīcībpolitikas ziņojumi**. Aizstāvēts **viens promocijas darbs**, bet vēl divi ir izstrādes procesā.

Projekta rezultāti devuši nozīmīgu ieguldījumu valodas politikas veidošanā, izglītībā un sabiedrības valodas izpratnē, vienlaikus stiprinot Latvijas zinātnisko kapacitāti, jauno zinātnieku ataudzi un starptautisko sadarbību, kas ilgtermiņā nodrošinās projekta ilgtspēju un pētniecības attīstību, veicinot latviešu valodas lomu un nozīmi gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā.

Latvijas Zinātnes
padome

Pārskatu sagatavoja
Latvijas Zinātnes padome